

Ankara,01/02/2013

ARGE HİBE DESTEKLERİ

1.- 5746 SAYILI KANUN KAPSAMINDA YAPILAN AR-GE HARCAMALARINA İLİŞKİN HİBE DESTEKLERİNİN TABİ TUTULACAĞI İŞLEMLER

5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına göre; Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlananlarca gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik harcamalarının tamamı ile 500 ve üzerinde tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam eden Ar-Ge merkezlerinde ayrıca o yıl yapılan Ar-Ge ve yenilik harcamasının bir önceki yıla göre artışının yarısı, kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılmaktadır.

Aynı Kanunun 7 nci maddesinde ise; *"Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde bulunanların; kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar ile uluslararası fonlardan aldıkları destekler özel bir fon hesabında tutulur. Bu fon, 193 sayılı Kanun ve 5520 sayılı Kanuna göre vergiye tabi kazancın ve ilgili yılda yapılan Ar-Ge harcaması tutarının tespitinde dikkate alınmaz."* hükmü yer almaktadır.

Diğer yandan, 31/07/2008 tarih ve 26953 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **"Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği"**nin **"Nakdi Desteklerin İzlenmesi"** başlıklı 24 üncü maddesinde;

"(1) Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde bulunanların, kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan vakıflar ile uluslararası fonlardan aldıkları hibe destekler, desteğin tabi olduğu mevzuat hükümlerine uygun olarak özel bir hesapta izlenir.

(2) Bu hesapta yer alan tutarlar, Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununa göre vergiye tabi kazancın tespitinde gelir, Ar-Ge indirimi tutarının tespitinde Ar-Ge harcaması olarak dikkate alınmaz. Bu şekilde sağlanan karşılıksız fonlardan yapılan harcamalar yapıldığı yere göre doğrudan gider ya da amortisman tabi iktisadi kıymet olarak muhasebeleştirilir.

(3) Bu hesabın elde edildiği hesap dönemini izleyen 5 yıl içinde sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi hâlinde, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler vergi ziyayı cezası ve gecikme faiziyle birlikte işletmeden tahsil edilir.

(4) Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde bulunanların, kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan vakıflar ile uluslararası fonlardan aldıkları geri dönüşlü destekler bu kapsamda değerlendirilmez."

hükmüne yer verilmiştir.

Kanun ve Yönetmelikte yer alan bu düzenlemelere göre (Ar-Ge indirimine konu edilecek harcamaların Ar-Ge harcaması olması ve desteklenen Ar-Ge projesiyle ilgili olması şartıyla);

1.1. TÜBİTAK tarafından hibe olarak verilecek destek tutarlarının, verildiği tarihte **özel bir fon hesabına alınması gerekmekte olup bu hesapta yer alan tutarların kurum kazancına dahil edilmemesi** ve bu tutardan yapılan Ar-Ge harcamalarının da Ar-Ge indirimine konu edilmemesi gerekmektedir.

1.2. TÜBİTAK tarafından hibe olarak verilecek destek tutarlarının ilgili yılın kurumlar vergisi beyanname verme süresi geçmeden belirlenmesi halinde, hibe tutarını aşan Ar-Ge harcamalarının Ar-Ge indirimine konu edilmesi mümkün bulunmaktadır.

1.3. Hibe olarak verilecek destek tutarlarının ilgili yılın kurumlar vergisi beyanname verme süresi geçtikten sonra belirlenmesi halinde ise hibe tutarını aşan Ar-Ge harcamalarının ilgili dönemde Ar-Ge indirimine konu edilmemiş olması şartıyla, düzeltme beyannameyi verilerek Ar-Ge indirimine konu edilmesi mümkündür.

2.- AR-GE HARCAMALARININ KAPSAMI

Yönetmeliğin 7 nci maddesinde ar-ge ve yenilik faaliyeti kapsamında değerlendirilecek harcamalar;

1. İlk madde malzeme giderleri
2. Amortismanlar
3. Personel giderleri
4. Genel giderler

Olarak belirlenmiştir.

.İlk Madde Malzeme Giderleri:

- Her türlü doğrudan ilk madde, yardımcı madde,
- İşletme malzemesi, ara mamul,
- Yedek parça, prototip ve benzeri giderler ile
- Vergi Usul Kanununa göre amortismanına tabi tutulması mümkün olmayan maddi kıymetlerin iktisabına ilişkin giderleri, kapsar.

Hammadde ve diğer malzeme stoklarından Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde fiilen kullanılan kısma ilişkin maliyetler Ar-Ge ve yenilik harcaması kapsamındadır. Bu nedenle, henüz Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde kullanılmamış olan hammadde ve diğer malzemelere

ilişkin maliyet tutarlarının stok hesaplarında; kullanılan, satılan ya da elden çıkarılanların da stok hesaplarından mahsup edilmek suretiyle izlenmesi gerekir.

1.2.Amortismanlar:

Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla iktisap edilen amortismana tabi iktisadi kıymetler için ayrılan amortismanlardan oluşur.

Ar-Ge ve yenilik faaliyeti dışında başka faaliyetlerde de kullanılan makine ve teçhizata ilişkin amortismanlar, bunların Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde kullanıldığı gün sayısına göre hesaplanır.

1.3. Personel Giderleri:

-Kanun kapsamında gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla çalıştırılan Ar-Ge personeliyle ilgili olarak tahakkuk ettirilen ücretler ile bu mahiyetteki giderlerdir.

-Tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısının %10'unu aşmamak üzere, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine katılan ve bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili destek personelinin ücretleri ile bu mahiyetteki giderler de personel gideri kapsamındadır.

-Kısmi çalışma hâlinde, personelin Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ayırdığı zamanın toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınmak suretiyle bulunan ücret tutarları, Ar-Ge ve yenilik harcaması olarak dikkate alınır.

5746 sayılı kanun kapsamında faydalanılan gelir vergisi ve damga vergisi desteği ile SGK işveren hissesi desteği kapsamında faydalanılan destek tutarları Ar-Ge indirim tutarının hesaplanması aşamasında, personel giderleri tutarından düşülür.

Personel giderleri, yalnızca proje kapsamında çalışan personele ilişkin olmalı ve projede çalıştıkları adam/ay oranları dikkate alınarak hesaplama yapılmalıdır.

1.4. Genel Giderler:

-Münhasıran Ar-Ge merkezlerinin elektrik, su, gaz, bakım-onarım, haberleşme, nakliye giderleri ile bu merkezlerde kullanılan makine ve teçhizata ilişkin bakım ve onarım giderleri gibi bu merkezlerde yürütülen faaliyetin devamlılığını sağlamak için yapılan giderleri kapsar.

-Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ilişkin sigorta giderleri, kitap, dergi ve benzeri bilimsel yayınlara ait giderler de bu kapsamdadır. Ancak, büro ve kırtasiye gibi sarf malzemelerine ilişkin giderler bu kapsamda değerlendirilmez.

-Bu giderlerin, Ar-Ge ve yenilik harcaması olarak değerlendirilebilmesi için Ar-Ge merkezinde fiilen kullanıldığının tespit ve tevsik edilmesi gerekmektedir. Çeşitli kıstaslara göre genel işletme giderleri üzerinden hesaplanacak paylar bu kapsamda değerlendirilmez.

1.5. Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler:

Normal bakım ve onarım giderleri hariç olmak üzere, Ar-Ge ve yenilik faaliyetleriyle ilgili olarak işletme dışında yerli veya yabancı diğer kurum ve kuruluşlardan mesleki veya

teknik destek alınması veya bunlara yaptırılan analizlerle ilgili olarak yapılan ödemelerle, bu mahiyetteki diğer ödemelerdir. Bu şekilde alınan danışmanlık hizmeti ve diğer hizmet alımlarına ilişkin harcamalar Ar-Ge ve yenilik harcaması kapsamında gerçekleştirilen toplam harcama tutarının %20'sini geçemez.

1.6. Vergi, resim ve harçlar:

Doğrudan Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ilişkin olan ve Kurumlar Vergisi Kanununa göre gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınabilen vergi, resim ve harçları kapsar. Doğrudan Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin yürütüldüğü taşınmazlar için ödenen vergiler, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen mallarla ilgili gümrük vergileri ile benzeri vergi, resim ve harçlar bu kapsamdadır.

Dikkat edileceği üzere, ar-ge faaliyetlerinde kullanılmak amacıyla satın alınan ve amortismanına tabi iktisadi kıymet niteliğinde olan makine, teçhizat, araç ve gereçler için yapılan harcamalar, ar-ge harcamaları ve dolayısıyla ar-ge indirimi kapsamına alınmamış, sadece bunlara ait amortismanların ar-ge harcamaları kapsamında değerlendirilmesi öngörülmüştür.

Bu nedenle, gerek öz kaynaklar gerekse hibe kaynaklar kullanılarak satın alınan ve ar-ge faaliyetlerinde kullanılan demirbaşların ilgili olduğu aktif hesaba alınması ve sadece bunlara ilişkin amortismanların ar-ge harcama tutarına dahil edilmesi gerekir.

3. AR-GE HARCAMALARININ MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Mükelleflerin Ar-Ge ve yenilik harcamalarını, işletmenin diğer faaliyetlerine ilişkin harcamalardan ayırarak, Ar-Ge indiriminin doğru hesaplanmasına imkân verecek şekilde muhasebeleştirilmesi gerekir.

Ar-ge faaliyetine ilişkin olarak dönem içerisinde oluşan giderler, 750-Araştırma ve Geliştirme Giderleri Hesabında izlenir.

- 750- Araştırma ve Geliştirme Giderleri
01. İlk Madde Malzeme Giderleri
 02. İşçi Ücret ve Giderleri
 03. Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler
 04. Genel Giderler
 05. Vergi Resim ve Harçlar
 06. Amortisman ve Tükenme Payları

750 hesapta oluşan maliyetler Aylık/Üç aylık dönemler halinde bilançonun aktifinde yer alan 263- Araştırma ve Geliştirme Giderleri hesabına alınarak aktifleştirilir.

Dönem Sonunda 263-Araştırma ve Geliştirme Giderleri Hesaplarında yer alan Ar-Ge maliyetleri amortismanına tabi tutularak giderleştirilir.

Araştırma ve Geliştirme Giderlerinin amortisman oranı %20 ve itfa süresi 5 yıldır.

Araştırma geliştirme giderleri hesabında takip edilen Ar-Ge harcamalarının itfa işlemi, özün önceliği ilkesinden hareketle harcamanın gerçekleştirildiği dönemde yapılmalıdır.

Cihat ÇETİNKAYA
Yeminli Mali Müşavir
Yönetim Kurulu Başkanı

ÜSTADIM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Cinnah Cad. Vardar İş Merkezi No: 52/2 06680 Çankaya - Ankara
Tel: 0 312 440 26 66 - 0 312 440 25 55 Fax: 0 312 440 25 00
www.ustadimymm.com - www.ustadymm.com

E-mail: bilgi@ustadimymm.com